

ALLERGI HOS HUND

Hva er allergi?

En allergi er en overdreven og negativ reaksjon fra kroppens immunforsvar mot substanser («allergener») som ikke er skadelig og som normalt ikke skulle gi en reaksjon. Disse allergenene kan være husstøvmidd og lagermidd, pollen, soppsporer, flass fra dyr, loppespytt, spytt fra bitende insekter og fôringredienser. Allergenene kan føre til allergiske reaksjoner gjennom kontakt med huden, innånding eller opptak fra mage-tarm kanalen.

Allergiske dyr danner for mye IgE antistoffer. Når disse bindes til allergenet, frigjøres biokjemiske stoffer. I huden fører disse til kløe, i luftveiene til pusteproblemer. Fôralergi kan oppstå alene eller som en del av et allergi problem.

Atopisk allergi hos hund

20% av hunder lider av denne arvelige allergiformen som varer livet ut. Oftest overreagerer hundene på husstøvmidd, lagermidd eller diverse pollen. Atopi utvikles som regel før 3 års alderen.

Opptil 35% av hunder med atopi reagerer også på proteiner i fôret.

Allergi mot loppebitt forekommer der lopper finnes innendørs (uvanlig i Norge).

Vanligste symptomer er kløe, slikking og biting. Øre- og hudinfeksjoner med gjærsopp eller bakterier kan oppstå sekundært og kan forverre kløen.

Hvordan stilles diagnosen allergi?

Veterinæren vil gå nøye gjennom pasientens sykehistorie og undersøke dyret grundig. Parasitter og infeksjoner skal utelukkes, eller behandles. Fôralergi utredes ved hjelp av en eliminasjonsdiett.

Se egen artikkel om dette. Når veterinæren har utelukket andre sykdommer som kan gi samme symptomer som atopi tar han/hun en blodprøve for en PAX test eller gjør en hudtest for å undersøke om allergien kan behandles med immunterapi.

Hvordan behandler man allergi?

Atopi er en medfødt, genetisk lidelse hvor hunden danner for mye IgE og IgGd immunglobuliner mot allergener i omgivelsene. Heldigvis finnes det gode medisiner og de fleste hunder vil kunne ha et godt og langt liv. Man må huske at sykdommen er arvelig, livslang og at den ofte krever en kombinasjon av behandlinger. Tilpasning av en individuell behandling er meget viktig. En veterinær med interesse for og kompetanse på hudsykdommer kan hjelpe til med en riktig behandlingsplan.

Kombinasjonsbehandling:

- **Allergen immunterapi (AIT)** - er den eneste behandlingen som kan påvirke utviklingen av allergien. Den vil kunne endre kroppens overreaksjon og gi permanent bedring av symptomene. Immunterapi er et individuelt ekstrakt basert på allergitesten. Den finnes som sprøyter som gis under huden en til to ganger i måneden eller som daglige dråper i munnen. Omtrent 75% av pasientene vil ha effekt av en slik immunterapi, dvs at de vil kunne klare seg helt uten andre medisiner eller bruke mindre av andre kløestillende medisiner. Effekten sees som regel etter 14 måneder, noen blir bedre allerede etter 6 måneder. Behandlingen er livslang og kan kombineres med all annen behandling.

- **Unngå kontakt med allergenene** hunden reagerer på iflg. allergitest.

Husstøvmidd: unngå å ha hunden på soverommet, i sengen eller på ett vegg til vegg teppe.

Den bør ligge på madrass med tett, fast trekk eller på en "Bia-seng". Trekket tørkes av med fuktig klut minst en gang ukentlig. Hyppig støvsuging av hundens innemiljø er viktig og støvsugeren bør ha et filter. Allergone er en spray som nøytraliserer allergener fra husstøvmiddene. Allergone brukes på madrasser, senger, møbler, gardiner, myke leker etc.

En flaske holder til 40 madrasser og den har effekt i 5 måneder etter spraying.

Pollen: finn ut hvilke planter og trær som forekommer i hundens omgivelsene. Hvis hunden din reagerer på visse pollen er det lurt å unngå disse områdene under pollensesongen (trær pollinerer på våren, gress på sommeren og ugress/urter på høsten). Plenen bør holdes kort og hunden bør holdes innendørs under plenklippingen.

Hunden bør dusjes etter tur gjennom vegetasjon. Du kan også bruke en "blower". Hold dyret inne tidlig om morgenen og sent om ettermiddagen i den verste pollensesongen.

ALLERGI HOS HUND

- **Kløedempende medisiner:**

Det finnes mange ulike kløestillende medisiner som kan forskrives til dyr med allergi. Ingen av disse vil endre selve allergien – de demper bare symptomene. Som regel må de brukes i den første fasen for å få kontroll på kløen og noen ganger enkelte perioder i året hvis kløen forverres av ulike årsaker. Følgende preparatgrupper finnes:

Kortisonpreparater (tabletter, spray, ørepreparater)

Ciklosporin (kapsler, flytende)

Oclacitinib (tabletter)

Lokivetmab (sprøyte)

Antihistaminer (tabletter, øyedråper)

Din veterinær vil diskutere de alternative behandlingsformene med deg.

- **Badebehandling 1-2ggr ukentlig** med mild fuktighetsgivende og kløedempende sjampo (f.eks. **Ermidrå Shampoo, Atop-7 Shampoo**). Det skal alltid anvendes en balsam /balsamspray (f.eks. **Ermidrå Spray, Atop-7 Spray**) etter hvert bad og denne kan også benyttes direkte på pelsen og masseres i huden de dagene hunden ikke bades (når man har dårlig tid). Foreligger hudforandringer kan veterinæren anbefale andre spesialsjampo.

- **Tilskudd av omega-3 fettsyrer** (f. eks. **Dr. Baddaky Omega-3, Atopi-3**) i maten kan dempe kløen og betennelsesprosessen og er viktig som tilleggsbehandling. Omega-3 fettsyrer forbedrer hudbarrieren og gir blank pels. Behov for kløestillende medisiner senkes. Best effekt oppnås ved høy dosering: gi 40mg eicosapentaensyre/kg/dag eller følg doseringen på **Dr. Baddaky Omega-3** eller **Atopi-3**.

- **Styrke hudbarrieren med spot on** behandling en gang per uke (f.eks. **Atop-7 Spot on**) gir dokumentert bedring.

- **Rett fôr.** Mange atopiker kan også reagere på fôrbestanddeler. En eliminasjonsdiett skal ha blitt gjennomført og en bør holde seg til et kvalitetsfôr. Unngå bruk av tyggebein, tørrfisk og hundegodis. Se også artikkel om utredning av fôrallergi.

- **Sekundære infeksjoner (dysbioser) med bakterier eller gjærsopp** (*Malassezia*) forekommer hyppig hos atopikere. Enhver hud-/ørebetennelse vil kunne føre til mer kløe. Din veterinær vil på grunnlag av prøver fra huden eller ørene anbefale et korrekt produkt (ørerens, hudgel, sjampo, skum, våtservietter, spot on etc). Allergen immunterapi (se første punkt av kombinasjonsbehandling) kan redusere forekomst av disse sekundære infeksjonene/dysbiosene.

- **Støtte av hudens og tarmens mikrobiom** har vist seg å være meget viktig. **Linkskin® tabletter** med tyndalliserte laktobaciller virker fra innsiden med å forebygge og motvirke hudforandringer. **Linkskin spray** med tyndalliserte laktobaciller bidrar til normalisering av hudens mikrobielle flora.

- **Hygienisk ørerens.** Mange dyr med allergi har tilbakevendende øreproblemer. Regelmessig ørerens kan virke forebyggende. Det anbefales å bruke en mild voksløsende og surgjørende ørerens en til to ganger per uke eller som foreskrevet av veterinæren. (f.eks. **Cloxyderm oto piú.**)

- **Godt stell. Ikke glem at psykisk velvære** er like viktig for en hund som for mennesker. Regelmessig mosjon og stell tilpasset hundens behov vil gi bedre immunitet.

Babette Taugbøl
Veterinær og dermatolog (CertVD)
Januar 2025

